

Kânunuevvel 1930 şubat 1931 aylarına ait raporun takdim kılındığı hakkında 3/69 ve mart mayıs 1931 aylarına ait raporun takdim kılındığı hakkında 3/95 numaralı Divanı muhasebat riyaseti tezkereleri ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası

Kânunuevvel 1930 şubat 1931 aylarına ait raporun takdim kılındığı hakkında 3/69 numaralı Di. M. Riyaseti tezkeresi

T. C.
Divanı Muhasebat
Sayı
U 10859
H 79

20/VII/ 931

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Muhasebei umumiye kanununun 76 ıncı maddesine tevfikan her üç ayda bir Meclis âliye takdimi icabeden raporlardan kânunuevvel 1930 şubat 1931 aylarına ait 24 madde ve 39 sahifeden ibaret raporun leffen takdim kılındığı arz olunur efendim Hz.

D. M. Reisi
Fuat

Mart: mayıs 1931 aylarına ait raporun takdim kılındığı hakkında 3/95 No Di. M. Riyaseti tezkeresi

T. C.
Divanı muhasebat
U: 10943
Sayı
H 77

22/VII/ 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Muhasebei umumiye kanununun 76 ıncı maddesine tevfikan her üç ayda bir Meclisi âliye takdimi icap eden raporlardan Mart 1931 - Mayıs 1931 aylarına ait 19 madde ve 36 sayfadan ibaret raporun leffen takdim kılındığı arz olunur efendim Hz.

D. M. Reisi
Fuat

Divanı muhasebat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
D. M. Encümeni
Karar № 5
Esas № 3/69

13-XII-1931

Yüksek Reisliğe

Muhasebei umumiye kanununun 76 ıncı maddesi mucibince her üç ayda bir tanzim ve irsal olunması lâzım gelen raporlardan K. evvel 930 şubat 931 ve mart 931 mayıs 931 aylarına ait iki kıt'a raporun irsal kılındığına dair Divanı muhasebat reisliğinin 20,22 - VII - 931 tarihli ve 10859/76 ve 10943/77 numaralı tezkereleri ve meıbutatı Encümenimize havale buyrulmakla tetkikatı lâzime icra kılındı.

Evvelki mazbatalarda arzedildiği veçhile şimdiye kadar haklarında bir karar verilmemiş ve âtiyen emsaline pek çok tesadüf edilecek olan ve umumî mahiyeti haiz bulunan mesailin bir karara raptı muvafık görülerek bunlar üzerinde tetkikat yapılmış ve neticei tetkik ve müzakerede ittihaz olunan kararlar her fıkranın hisasına dercedilmiş olmakla keyfiyet Heyeti umumiyenin nazarı tasvibine arz olunur.

Di. Mu. E. Rs. Na.	M. M.	Âza	Âza	Âza	Âza
Rize	Rize	Yozgat	Erzurum	Celibereket	Çankırı
Ali	Ali	Ahmet Avni	Asım	H. Basri	Rifat
Âza	Âza				
Artvin	Celibereket				
M. Ali	İbrahim				

DİVANI MUHASEBATIN MUTALEATI

1 — Mardin sabık baytar müdürü İsmail Hüsnü Beye tahsis edilmek istenilen tekaüt maaşını muhtevi olarak İktisat vekâleti zat işleri müdürlüğüne bittanzim tescil edilmek üzere gönderilen olbaptaki senedi resmî ve merbutu evraki tahsisyenin tetkikinde; mu-maileyhin mahalli mezkûrde sepkeden hizmetine mukabil mıntaka zammı namile müddeti hizmetine bir sene zam edilmiş olduğu görülmüş ve ledelistizah dairesinden alınan cevapta da işbu zammın yeni tekaüt kanununun 23 üncü ve memurin kanununun 37 inci maddelerine müstenit olduğu bildirilerek evrakin tescilinde ısrar olunmuştur.

Memurin kanununun (37) inci maddesinde mezkûr bulunan zam, haddi zatında kıdem zammı olmakla beraber 1683 numaralı tekaüt kanununun 23 üncü maddesinde memurin kanunu ve diğer kanunlarla muayyen mıntaka zammının tekaüt maaşının hesabında nazarı dikkate alınacağı tasrih edilmiş ve memurin kanununda bahsolunan ve tekaüt muamelesine derece ve sureti müessiriyeti tekaüt kanununda ayrıca zikredilmiş bulunan mücadelei milliye zammı müstesna olmak üzere mevzuubahs 37 inci maddedekinden başka memurin kanununda bir zam da mezkûr bulunmamış olmasına binaen tekaüt kanununun 23 üncü maddesinin imal edilebilmesi için vazii kanunun memurin kanununun 37 inci maddesindeki zammın mıntaka zammı mahiyetinde telâkki edilmiş olduğunu kabul etmek lâzım geldiği ve bu itibarla 37 inci madde mucibince kazanılan zamların da tekaüt maaşının hesabında nazarı dikkate alınması icap edeceği mütalea kılınmış ise de memurin kanununun 37 inci maddesinde mezkûr zam, kıdem zammı olup yeni tekaüt kanunile tekaüt maaşının hesabında nazarı dikkate alınması kabul edilmiş olan zammın ise mıntaka zammından ibaret bulunmuş olmasına göre 37 inci maddedeki zammın münhasıran terfilere müessir kıdem zammı olarak kabul edilmesi ve tekaüt maaşının hesabında da nazarı dikkate alınması muktazi görüldükçe mevzuubahs evraki tahsisyenin bu noktadan reddile beraber tekaüt kanununun 23 üncü maddesine göre

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN TADİLÂTI

1 — 1683 numaralı tekaüt kanununun 23 üncü maddesinde muharrer « memurin kanunu ve diğer kanunlarla muayyen mıntaka zammı » hakkındaki hükmün memurin kanununun 37 inci maddesinde bahsolunan kıdem zammını da tazammun edeceği ve binaenaleyh iki senei kâmile bu mahallerde hizmet etmiş olmak şartile müddeti hizmetin nısfı kadarının tekaüt maaşlarının hesabında hizmet müddetine ilâvesi muktazi görülmüştür.

her iki telâkki de varit ve keyfiyet içtilhada mütehammil hususattan bulunmuş olduğundan meselenin sureti katiyede halli için Meclisi Âlinin nazarı ittılama arzına karar verilmiştir.

2 — 8 teşrini sani 339 tarihli ve 369 numaralı kanun mucibince mükellef oldukları hizmeti mecbureyi ifa etmek üzere bir mahalle tayin ve izam edilen etibbadan mecburî hizmet müddetini ikmalden sonra memuriyetten çekilmek isteyenlere infisal eden memurlara kıyasen avdet harcıralı verilmesi mi yoksa müstafi addedilerek harcıralı verilmemesini lâzım geleceğinin tayinine muamelâ.ı cariyeye dolayisile lüzum hasıl olmuştur. Bir müddet ile mukayyet mecburî hizmetlerde asıl olan, müddetin hitamında mecburî hizmeti ifa etmekte olan kimsenin vazifesinin nihayet bulmasından ibaret olup vazife kalmayınca o vazifeyi uhdesinde bulunduran memurun da istifa değil infisal etmiş telâkki edileceği tabii bulunmasına ve harcıralı kararnamesinin dördüncü maddesinin dördüncü fıkrasında cezaen olmıyarak infisal etmiş olan memurlara harcıralı verileceği tasrih edilmiş olmasına binaen memuriyeti meslek olarak intihap etmemiş olduğu halde kanunen vazedilmiş olan mecburî himeti ifa etmek üzere iki sene müddetle hizmete girmiş olan etibbadan mecburî hizmetini ikmal ederek memuriyetten çekilmek istiyenlere de zat ve aile avdet harcıralı verilmesi icap edeceği mütalea edilmekle beraber hizmeti mecbureye tabi etibba için iki seneden sonra da memuriyete devam etmek mümkün olduğuna göre iki sene devam edecek bir memuriyete tayin mevzubahs olmıyacağı ve bu itibarla mecburî hizmet müddetinin hitamında memuriyetten çekilmek istiyenlere munfasıl değil müstafi memur nazarile bakılması lâzım geldiği ve müstafi memurlara harcıralı verilmeyeceğine nazaran bu kabil etibbaya avdet harcıralı verilmemesi icap edeceği kararlaştırılmış ve meselenin her iki surette telâkki ve mütalaası da varit bulunduğuna göre tatbikatta bir gûna tereddüde mahal kalmamak üzere keyfiyetin üç aylık raporlarla Meclisi Âliye arzı da cümle mukarrarattan bulunmuştur.

2 — Hizmeti mecbureleri müddetinin hitamından sonra vazifelerinde devam etmek istemiyen etibbanın vaziyetleri bir nevi istifa demek olduğuna göre bunlara avdet harcıralı verilmeğe mahal görülemediğinden Divan muhasebatça yapılan muamele muvafık görülmüştür .

Maliye Vekâleti

Evrakın nevi	Tarihi	Nº
Senedi resmî	29-12-930	864

3 — İstanbul Vedikule maliye şubesi tahakkuk memuru Şahin beye tekaüt maaşı tahsisini muhtevi olarak Maliye vekâleti zat işleri müdürlüğünce tanzim ve tescil edilmek üzere gönderilmiş olan tarih ve numarası yukarıda yazılı senedi resmî ve merbut evrakı tahsisyenin tetkikinde; talebi üzerine tekaüdü icra kılınan mumaileyhin son memuriyet maaşı olan otuz lirayı iki sene almamış olduğu halde bu miktar üzerinden tekaüt maaşı tahakkuk ettirildiği görülmüş ve sebebi istizah olunarak alınan cevapta; mumaileyhin son memuriyet maaşından evvelki maaşının da otuz lira olduğu ve bu evvelki maaşın dahi iki sene alınması lâzım geleceğine dair kanunda bir sarahat görülemediği cihetle yapılan muamelenin doğru olduğu bildirilmiş ve evrakın tasdikinde ısrar edilmiştir.

Tekaüt kanununun altıncı maddesinde (talebi ile teküdü icra olunan zabitlerle mülki ve askerî memurların tekaüde esas olan memuriyet maaşlarını iki sene almaları meşruttur. İki sen almıyanların tekaüt maaşları bu son maaşlara takaddüm eden evvelki maaşları üzerinden tahsis olunur.) diye muharrer bulunmasına nazaran mumaileyhin son maaşı üzerinden tekaüdü icra edilebilmek için aynı miktardaki maaşı behemehal iki sene müddetle almış olması meşrut bulunduğu ve bununla bir memuriyetin iki sene devamı maksut olmadığı anlaşılmaktadır. Binaenaleyh mumaileyhe iki sene müddetle istifa etmemiş bulunduğu otuz lira üzerinden maaş tahsisine imkân kanunî görülemediğinden muamelenin ona göre tashihine talikan bu baptaki evrakı tahsisiye kabul ve vize edilmiyerek dairesine iade kılınmıştır.

3 — Tekaüt kanununun altıncı maddesine nazaran talebi ile tekaüdü icra olunan zabitlerle mülki ve askerî memurların tekaüde esas olan memuriyet maaşlarını iki sene almaları meşrut olduğuna ve iki sene almıyanların tekaüt maaşları mikdarca son maaştan fazla dahi olsa bu son maaşlara tekaddüm eden evvelki maaşları üzerinden tahsis olunacağına binaen bir memurun son maaşı üzerinden tekaüdü icra olunabilmek için aynı miktardaki maaşı memuriyeti tebeddül etse bile behemehal iki sene almış olması iktiza eylediğinden Divanı muhasebatça yapılan muamele encümenimizce de muvafık görülmüştür.

Aşkerî fabrikalar müdüriyeti umumiyesi

İta emrinin:

Tarihi	No:	F.	M.
27-11-930	902	798	
L.	K.	Nev'i tahsisat	
61	58	Harcırah	

Âmiri ita: namına Fehmi B.

Muhasibi mes'ul: Nuri B.

4 — Memuren İstanbula izam kılınmış olan askerî fabrikalar kundak ustalarından Hasan Efendinin Ankara - İstanbul azimet ve avdet harcırahını muhtevi olarak Askerî fabrikalar müdüriyeti umumiyesi muhasebe müdürlüğünce bittanzim vize edilmek üzere gönderilen tarih ve numarası yukarıda yazılı ita emrinin tetkikinde; mumaileyhe 745 numaralı kanuna tevfikan ücreti şehriyeli memurin misillü harcırah tahakkuk ettirilmiş olduğu görülmüş ve sivil kundak ustası olması itibarile 273 numaralı kanun hükmünün tatbik edilmemesi esbabı dairesinden istizah olunmuştu.

Alınan cevapta; mumaileyh memuriyeti muvakkate emrini tebellüğ ve mahalli memuriyetine hareket ettiği zaman yevmiye ile müstahdem mütehasıs sivil usta olduğundan memuriyetinin hitam ve avdefinde tahakkuk edecek harcırahına mahsuben kendisine 273 numaralı kanuna tevfikan esnafı askeriye misillü avans verilmiş ise de hareketini müteakip 930 senesi kadrosu mucibince 1 haziran 930 tarihinden muteber olmak üzere 150 lira ücreti şehriye ile müstahdemini daimeye nakledilmiş olmasından dolayı harcırahının 745 numaralı kanun ahkâmına göre tahakkuk ettirilmiş olduğu bildirilerek ita emrinin vizesinde ısrar edilmiştir.

273 numaralı kanun ücreti şehriye veya yevmiye ile istihdam olunanları tefrik etmeksizin alelilâk İmalâtı harbiye mütehasıs sivil ustalarına esnafı askeriye misillü harcırah itasını âmir bulunduğundan mezkûr ustalardan ücreti şehriye ile müstahdem olanları bu kanunun şumulü haricinde addetmek gayri caiz bulunmuş olmakla mevzuubahs ita emri kabul ve vize edilmiyerek dairesine iade kılınmıştır.

4 — 273 numaralı kanun ücreti şehriye veya yevmiye ile istihdamı tefrik etmeksizin alelilâk İmalâtı harbiye mütehasıs sivil ustalarile levazımını umumiyeye mensup sivil ustalara esnafı askeriye misillü harcırah verilmesini âmir olduğundan Divanı muhasebatça yapılan muamele encümenimizce de muvafık görülmüştür.

Maliye vekâleti

Bononun:

Tarihi	No.	L.	K.
14-9-930	474	453	77
F.	M.	Mahalli tediye	
231		Kastamonu	

5 — Kastamonunun Gölâriz kariyesinden Şehit Mustafa zevcesi Hasibe ve kızı Cemile Hamımlar namına tahakkuk ettirilip Maliye muhasebe müdürlüğünce bittanzim vize edilmek üzere gönderilen tarih ve numarası yukarıda yazılı bir kıta bono ve ana müteferri evrakın tetkikinden mumaileyhimanın istihkaklarının on seneliği defaten tesviye edilmek üzere tahsis olunan maaşata ait bulunduğu ve şehit Mustafanın nufus kaydına nazaran bir zevcesile iki çocuğu olduğu halde bunlardan mahdumu Kâmilin müteveffanın öz oğlu olmayıp biraderzadesi olduğu ve nufus kaydına yanlış geçirilmiş bulunduğu kariyesi heyeti ihtiyariyesi tarafından verilen ilmühaberde münderiç bulunması hasebile tahsis evrakında zevce, kerime ve oğlu namına tahakkuk ettirilen on senelik maaşın yalnız zevce ve kerimesi namına bonoya rapte dildiği anlaşılmış ve keyfiyet dairesinden istizah edilmiştir.

Alınan cevapta; muamelede heyeti ihtiyariyenin ilmühaberi nazarı itibare alınarak istihkak yükünü olan 300 liranın müteveffanın yalnız zevcesile kerimesine taksimen tediyesi icap ettiği bildirilmiş ve mezkûr evrakı tahsisyenin vizesinde ısrar edilmiştir.

Nufus kaydine istinaden yapılan tahsis muamelesinin heyeti ihtiyariye ilmühaberi ile tadili cihetine gidilmesi muvafıkı kanun olmayacağı gibi tekaüt ve yetim maaşlarının tahsisinde tekaüt kanunu mucibince nufus kaydı muteber olduğundan ve nufus kaydındaki yanlışlığın tashihi ise ancak kanunu medenî ahkâmına tevfikân mahkeme ilâmı ile kabil olabileceğinden mezkûr nufus kaydı ve tahsis muamelesi hükmen tashih ettirilmedikçe buna muhalif surette tanzim olunan salifüzzikir bono; kabul ve vize edilmeyerek dairesine iade kılınmıştır.

5 — Tekâüt kanunu mucibince tekaüt ve yetim maaşlarının tahsisinde nufus kuyudatı esas ve muteber ve bunlardaki yanlışlığın tashihi ancak mahkeme ilâmına müsteniden Nufus idarelerince kabil olduğundan karye hey'eti ihtiyariyesinden verilen ilmühabere istinaden muamele ifası doğru ve kanune uygun olmayacağından Divanı muhasebatça yapılan muamele Encümenimizce de muvafık görülmüştür.

Umum Jandarma Kumandanlığı

Senedi resmi:	Miktarı maaş
Tarihi	No Lira K.
15-10-1930	2489 48 00

Sahibi maaş

Hafız Hasan Efendi

6 - 4 Şubat 325 tarihinde neferlikle askere alınarak 7 K. sani 326 tarihinde terhis olunduktan sonra 13 şubat 326 tarihinde keza neferlikle jandarmaya intisap etmiş ve rütbesi birinci mülâzımlığe kadar terfi edilmiş olan Hafız Hasan Efeneiye tahsis edilmek istenilen tekaüt maaşını muhtevî olup tescil edilmek üzere Jandarma U. K. gönderilen tarih ve numarası ve sair izahatı yukarıda yazılı senedi resmî ve merbutatının tetkikından: mumaileyhin askerî hayatta ciheti nizamiyede geçirdiği askerlikten sonra bir fasıla mevcut olduğu halde bu fasılının nazarı dikkate alınmıyarak ciheti nizamiyedeki hizmeti müddetinin de tekaüt hesabına ithal edilmiş olduğu anlaşılmış ve ledelistizah dairesinden alınan cevapta: yeni tekaüt kanununun ikinci maddesinin dördüncü f krasile, « kıtadan yetişen zabitan için duhul tarihi mebde olarak kabul edilmiştir, bunda müddeti hizmetin fasılasız olması şartı konmamıştır.» denilerek şekli muamelenin doğruluğunda ısrar olunmuş isede askerlikle jandarmalık ayrı ayrı meslekler olup askerlikte kazanan küçük zabitliğe ait muhsus rütbelerin Jandarmaya intisap edilince nazarı itibara alınmamakta bulunmasına binaen askerliği ifa ettikten sonra Jandarmaya geçen ve bu meslekte zabitliğe kadar irtika etmiş bulunan kinseler için askerliğe değil meslek edinilmiş olan jandarmaya duhul tarihinin müddeti hizmet mebde olarak kabul edilmesi lâzım geldiği cihetle muamelenin ona göre tashih ve tadiline talikan bu baptaki evrakı tahsisiye kabul ve tescil edilemiyerek dairesine iade kılınmıştır.

Posta Telgraf ve telefon Umum Müdürlüğü

Senedi resminin	miktarı maaş
Tarihi	No Lira K. Sahibi maaş
30-12-930	0 11 64 Muteveffa Asım Ef. ailesi

7 — Muhabere memurluğundan mütekaüt

6 — Kıtadan yetişen zabitan için tekaüt muamelesinde gerçi duhul tarihi kanunen mebde olarak kabul edilmiş ise de diğer memuriyetlere tayin olunanlar da hizmeti askeriyenin dahili hesap edilmemesine ve jandarmalıkla askerlik ayrı ayrı meslek olup askerliğini ikmal ile terhis olunduktan bir müddet sonra jandarmaya kabul ve sırasile terfi edilmiş buluan zabitanın tekaütlüklerinde askerliğe duhul tarihlerinin mebdei hizmet ad ve hesabına imkân kanunî görülemediğinden Divanı muhasebatça yapılan muamele Encümenimizcede muvafık görülmüştür.

7 — Tekäüt knununun sekizinci madde-

müteveffa Memet Asım Efendi ailesine tahsis edilmek istenilen maaşı muhtevi olarak P. T. T. müdüriyeti Umumiyesi zat işleri müdürlüğünce bittanzim tescil edilmek üzere gönderilen tarih ve numarası ve sair izahatı yukarıda yazılı bir kalem senedi resmî ve ona müteferri evrakı tahsisiyenin tetkikinde 19 T. evvel 930 tarihinde vefat etmiş olan mumaileyhin , tekaüt maaşını üç aylık olarak teşrinisani 930 gayesine kadar almış olmasından dolayı ailesine 1kânunuevvel 930 tarihinden itibaren maaş tahsisi cihetine gidilmiş olduğu görülmüş ve muamelei vakıanın tekaüt kanununun sekizinci maddesinin 6 ıncı fıkrası hükmile veçhi telifi anlaşılmamış olduğundan keyfiyet dairesinden istizah edilmiştir. Alınan cevapta; fıkrâi mezkûrenin memur iken vefat edenlere ait ve şamil bulunduğu bildirilmiş ve mütekaidine üç aylık maaşları peşin verilmekte ve fazla mehuzlarının istirdat edilmemesi de akâmı kanuniye iktizasından bulunmakta olmasına göre bunların eytamına vefatı takip eden ay başından itibaren maaş tahsis olunduğu takdirde mükerrer tediyata meydan verilmiş olacağı mütaleasile yapılan muamelenin doğruluğunda ısrar olunmuştur.

1683 numaralı tekaüt kanununun mevzubahs edilen sekizinci maddesinin 6 numaralı fıkrasında: yetim maaşlarının müteveffanın vefatını takip eden ay başından itibaren tahsis edileceği mutlak surette zikredilerek bu itibarla madde-deki (Müteveffa) tabirinin mütekaidinden vefat edenlere de şumulü tabii bulunmuş olmakla, ister memur ve ister mütekait bulunsun , müteveffanın yetimlerine vefatı takip eden ay iptidasından itibaren maaş tahsisi lâzım geldiği cihetle muamelenin ona göre tashih ve tadiline talikan bu bapdaki evrakı tahsisiye kabul ve tescil edilmiyerek dairesine iade kılınmıştır.

Adliye vekâleti

Senedi resminin

Tarihi	No.	Lira	K.
19-11-930	2799	22	40

8 — Fatih Sulh ceza mahkemesi sabık zabıt kâtiplerinden Ahmet Âdil Efendiye tahsis edilmek istenilen tekaüt maaşını muhtevi olarak Adliye vekâleti zat işleri müdürlüğünce

sinin altıncı fıkrasında yetim maaşlarının müteveffanın vefatını takip eden ay başından itibaren tahsis edileceği zikredilmesine ve buradaki müteveffa tabiri: mutlak ve bu itibarla gerek müstahdem ve gerek mütekait bulunanlara şamil bulunmasına binaen mütekaidinden vefat edenlerin eytamına da maaşlarının vefatı takip eden ay iptidasından itibaren tahsisi lâzım geldiğinden Divanı muhasebatça yapılan muamele Eucümenimizcede muvafık görülmüştür.

8 — Tekaüt kanununun neşrinden evvel mülki memurlar için ciheti askeriyede olduğu gibi tekaüde sevk hakkında bir karar istihsali müteamil olmadığına göre tekaütlük talebinde

bittanzım tescil edilmek üzere gönderilen tarih ve numarası yukarıda yazılı bir adet senedi resminin ve ora müteferri evrakı tahsisiyenin tetkikinden; 24-2-929 tarihinde tekaütlüğünü talep eden mumaileyhin bu baptaki istidanamesi 7-4-930 tarihinde havale ile mevki muameleye vaz edilmiş olduğu halde tekaüt maaşının 1683 numaralı yeni tekaüt kanuna göre hesap ve tahakkuk ettirilmiş olduğu anlaşılmış ve keyfiyet dairesinden istizah olmuştur. Alınan cevapta; mumaileyh hakkında tatbık olunan muamelenin; mümāsili bir mes'ele dolayisile Meclisi âli Arzuhal encümenince ittihaz buyurulan karara nazaran muvafıkı kanun olduğu bildirilmesi üzerine mevzuubahs edilen karar umumî mahiyeti haiz olamayacağı beyanile evrakı tahsisiye tekrar iade edilmiş idi. Bu kere alınan cevapta; Arzuhal encümenince ittihaz olunan karar yalnız bir şahıs hakkında olmakla beraber muamelenin tashihi ve 1683 numaralı kanunun muvakkat beşinci maddesinin ikinci bendinin sureti tatbikını irac etmekte bulunmasına ve bu karar üzerine de Şarkî karaağaç mahkemesi baş kâtibi Süleyman Sami Efendiye tahsis olunan maaş tashih ve divanca da tescil edilmiş bulunmasına binaen bu muamelenin diğerlerine emsal olmaması sebebinin anlaşılamamış ve ortada bir karar mevcut olup divanca da buna tevfiği muamele edilmiş olduğu halde bunun yalnız bir kişi hakkında tatbikile kanunun bahşettiği sarılı bir haktan yalnız bir memurun istifade etmesi yolundaki mütalea esasatı hukukiyeye muhalif görülmüş olduğu ve bu şeklin kabulü netice itibarile her memurun ayrı; ayrı müracaatla karar istihsaline mecbur edilmesini icap ettireceği ve binnetice muamelenin teahhurunu mucip olacağı beyan ve evrakı tahsisiyenin tescilinde ısrar edilmiştir. Arzuhal encümeni mukarreratı umumî mahiyeti haiz olmayıp mevridine maksur olduğu Meclisi âlinin nizamnamei dahilisi icabından olmakla beraber ahkâmî mevzuaya nazaran yeni tekaüt kanununun mevki mer'iyete vaz'ından evvel tekaütlüğünü talep edip de tahsis muamelesi mezkûr kanunun mer'iyetinden sonraya kalmış olan mülki memurların, tekaüt maaşlarının ahkâmı sabıkaya tevfiğan hesap ve tahakkuk ettirilmesi zarurî görülmüş ve hilâfına bir tefsir olmadıkça divanca bu bapta ittihaz olunan mukarrerat

bulunanların bu baptaki arzuhallerinin merkezde mensup olduğu vekâletçe ve taşralarda vekillerin kanunen mümessili olan valilerce ve yahut salâhiyettar rüesayı memurince kabul ve havalesi tekaütlüklerinin tasdiki demek olacağından bu havale tarihi kanunun neğrinde evvel ise haklarında ahkâmı sabıkamın tatbiki doğru ve binaenaleyh bu bapta Divan muhasebatça müttahaz karar Encümenimizce de muvafık görülmüştür.

daresinde muameleye devam edilmesi de müttahaz mukarrerat icabından bulunmuş olduğundan tekaüdünü yenikanunun neşrinden evvel talep eden Adil Efendinin tekaüt maaşının da ona göre taslihiye talikan bu baptaki evrakı tahsisiye tescil edilemiyerek dairesine iade kılınmıştır ve şu hale göre meselenin ya tefsiren halli ve yahut muhasebei umumiye kanununun 76 ıncı maddesine tevlikan deruhte mesuliyet suretile halledilmesi icap edeceği tebliğ edilmiştir.

Adliye vekâleti

Senedi resminin :

Tarihi	No.	Maaşının miktarı
15 - 2 - 931	2971	374
Mahalli tediye		Dairesi
00		Adliye

9 — Sabık Sungurlu Asliye mahkemesi âzasından Abdullah Galip Beye tahsis olunan tekaüt maaşını muhtevi olarak Adliye vekâleti zat işleri müdürlüğünce bittanzim berayı tescil gönderilmiş olan tarih ve numarası yukarıda muharrer bir kıta senedi resmî ve ona mütefferri evrakı tahsisiyenin tetkikinden; mumaileylin memurun kanununun muvakkat birinci maddesini muaddil 1026 numaralı kanuna tevlikan 6-10-927 tarihinde tasfiyeye tabi tutulmuş ve müddeti hizmeti onbeş seneden noksan olması hasebile ikramiye verilerek alâkası katedilmiş iken bilahara Meclisi Âlice ittihaz buyrulan 158 numaralı tefsir kararına nazaran açık müddetlerinin kabul edilmesi üzerine müddeti hizmeti on beş seneyi tecavüz ettiği cihetle evvelce verilen ikramiye zimmet kaydedilmek suretile mumaileyhe maaş tahsisi cihetine gidilmiş olduğu anlaşılmiş ve karar tefsirinin ittihazından evvel mumaileyhe ikramiye verilerek alâkası kesilmiş olmasına göre iadei muhasebe için bir sebep görülemediğinden bu bapta istinat edilecek bir madde kanuniye var ise bildirilmesine talikan salifüzzikir evrakı tahsisiye istizahla dairesine iade olunmuştur.

Dairesinden alınan cevapta; tefsir kararlarının, tefsir olunan madde kanuniyenin mer'i olduğu tarihten itibaren tetkik olunması esasatı hukukiyeden olduğundan bahisle muamelenin doruluğundan ve muhassas maaşın tescilinde ısrar edilmiştir. Mumaileylin tasfiyeye tabi

9 — Tefsir kararlarının makab'ine şumulü tabii isede tefsirden evvelki usul ve ahkâma tevlikan icra ve ikmal ve alâkası katedilmiş ve emri vaki halini almış olan mesele de teşmili halinde tefsirle az çok münasebattar kâffe muamelâtın yeniden tetkik ve tadili icap edip buna ise mahal ve imkân olmadığından 158 numaralı tefsir kararından evvel tasfiyeye tabi tutulmuş ve müddeti hizmeti on beş seneden dım olmak dolayısıyla ikramiyesi verilerek alâkası katedilmiş olan memurlara mezkûr tefsir kararına istinaden iadei muhasebe suretile tekaüt maaşı tahsisi gayri caiz ve binaenaleyh Divan muhasebatça yapılan muamele Encümenimizce de muvafık görülmüştür.

tutulması mevzu bahis 158 numaralı tefsir kararından evvel vuku bulmuş olup hakkında tasfiye kararının tatbikile ikramiyesi verilerek ilişiği kesilmemiş olsa idi mezkûr tefsir kararının makabline teşmilile kendisi hakkında da tatbiki mümkün bulunmuş isede ancak ikramiyesi verilerek alâkası kesilmiş olmasına binaen iadei muhasebe için bir sebep görülememiş ve mukarreratı tefsiriyenin bu misillü kesbi tamamıyet eden emri vakilere teşmili muvafık görülmüş olduğundan bu baptaki evrakı tahsisine: kabul ve tescil edilemiyerek dairesine iade kılınmıştır.

Adliye vekâleti

Evrakı tahsisiyenin:

Tarihi	N.	Muhteviyatı		Dairesi
		L.	K.	
18-2-931	2982	34	40	Adliye

10 — Temyiz mahkemesi ikinci hukuk dairesi mümeyyizi iken vefat eden Ahmet Ferit Beyin ailesine tahsis edilmek istenilen maaşı muhtevi olup Adliye vekâleti zat işleri müdürlüğünce tanzim ve tescil edilmek üzere gönderilen tarih ve numarası yukarıda yazılı senedi resmî ve merbutatının tetkikinden mumaileyhaya tahsis olunan maaşın müteveffanın son memuriyet maaşı emsal hasılıının yüzde yetmiş beşinden fazla bulunduğu ve bunun da tenzili cihetine gidilmemiş olduğu anlaşılmış ve sebebi dairesinden istizah olunmuştur.

Alınan cevapta; Tekâüt kanununun altıncı maddesi doğrudan doğruya tekaüt maaşlarına ait olduğu 49 uncu maddesi ise müstahdem iken vefat edenlerin ailelerine maaş tahsisine mütedair olup madde mezkûre hükmünce müstahdem iken vefat edenlerin ailelerine müteveffanın 25 senelik teküt maaşının yirmi beşte birinin hizmet müddetile zarp edilerek hasılı üzerinden yetim maaşı tahsisine icap edeceği tasrih edilmekte olmasına binaene müteveffanın on beş seneden fazla hizmeti ne kadar olursa olsun müstahak olduğu tekaüt maaşının yirmi beşte birinin ona zarbıle hasılıının yetimlerine taksim edileceğini âmir bulunduğu ve bu hususta altıncı maddenin tatbikine mahal görülemeyeceği beyanile yapılan muamelenin doğruluğunda ve evrakın tescilinde ısrar olunmuştur.

10 — Tekâüt kanununun altıncı maddesinde tekaüt maaşları memuriyet maaşı emsali hasılıının yüzde yetmiş beşini tecavüz edemeyeceği tasrih edilmiş olmasına ve yetim maaşı içinde tekaüt maaşının esas ittihazi 49 uncu madde ahkâmından bulunmasına mebni madde mezkûrede zikrolunan hasılıın memuriyet maaşı emsali hasılıının yüzde yetmiş beşini tecavüz etmemesi iktiza ettiği mütaleası Encümenimizce de muvafık görülmüştür.

Tekaüt kanununun altıncı maddesinin ikinci fıkrasile tekaüt maaşları miktarının memuriyet maaşlarının % 75 ini tecavüz etmemesi bir kaidei esasiye olarak vaz ve 49 uncu madde de gerek müstahdem ve gerek mütekait iken vefat edenlerin yetimlerine tahsis edilecek maaşlara tekaüt maaşlarının esâs ittihaz edilmesi tasrih edilmiş olmasına ve aynı derece ve vaziyetteki iki memurdan müstahdem iken vefat edenle mütekait iken vefat edenin yetimlerinin yekdiğerinden farklı muameleye tabi tutulması için icap ve mahal de bulunmamasına

Evkaf Umum Müdürlüğü

Senedi resminin Tarihi	No.	maaş miktarı Lira K.
7-1-931	315	48 96

11 — Elâziz evkaf müdiri sabıkı Memet Hasbi efendiye tahsis edilmek istenilen tekaüt maaşını muhtevi olarak Evkaf müdüriyeti umumiyesi zat işleri müdürlüğünce bittanzim tescil edilmek üzere gönderilen tarih ve numarası yukarıda yazılı senedi resmî ve merbutu evrakı tahsisiyenin tetkikinde; 1 mart 305 tarihinden 27 haziran 321 tarihine kadar aidatı tekaüdiyeye gayri tabi bazı hizmetlerle maaş yerine hasıllattan aidat mukabilinde tapu memurluklarında istihdam edilen mumaileyhe mebus tapu memurluklarında geçen müdet de dahili hesap edilmek suretile maaş tahsisi cihetine gidilmiş olduğu görülmüş ve gerçi mezkûr tapu memurluklarında geçen müddetler evvelce tekaüde mahsup edilmek te idisede 1683 numaralı tekaüt kanunile bu hususun müstenit olduğu 8 Mart 332 tarihli kanun ilga edilmiş ve bu itibarla yeni kanuna göre maaş tahsisinde mezkûr memuriyetlerde geçen müddetin kabul edilmemesi lâzım gelirken dairesince bunların nazarı itibara alınarak muamele yapılması sebebi anlaşılammış olduğundan keyfiyet istizah kılınmıştır.

Alınan cevapta, hernekadar 1683 numaralı kanunla 8 mart 332 tarihli kanun ilga edilmiş ise de mezkûr 1683 numaralı kanunun meriyetinden evvel mumaileyhe bu hidemat da nazarı dikkate alınarak mazuliye maaşı tahsis ve bu maaştan o hidemata ait tekaüt aidatı tahsil edilmiş olduğundan bahisle hidematı mezkûrenin de kabulü icap edeceği bildirilmiş ve

11 — Tekaüt muamelesinde ne gibi hizmetlerin hizmeti filiyeden addolunacağı ve hangilerinin tekaüt maaşı hesabında nazarı itibara alınacağı tekaüt kanununun 23 üncü maddesinde gösterilmiş ve aidatlı hizmetlerin tekaüde mahsubuna cevaz veren 8 mart 332 tarihli kanun tekaüt kanunile ilga ve 71 inci maddesinde de bu kanunun meriyetinden sonra yapılacak tahsislerde mütekaddim zamana taallûk etsede yirmi beş seneyi ikmalde müessir olacak hizmetlerin bu kanunda yazılı olanlardan ibaret olduğu tasrih edilmiş bulunmasına ve birinci maddeye nazaran da maaşla ifa edilmemiş olan hizmetlerin hizmeti filiyeden addine imkân olmamasına binaen Divanı muhasebatça yapılan muamele Encümenimizce muvafık görülmüştür.

evrakı tahsisiyenin tescilinde ısrar olunmuştur 1683 numaralı tekaüt kanununun 23 üncü maddesinde ne gibi hizmetlerin hizmeti fiiliyeden addedileceği ve hangilerinin tekaüt maaşı hesabında nazarı itibara alınacağı gösterilmiş ve 71 inci maddesinde de bu kanunun meriyetinden sonra yapılacak tahsislerde mütekaddem zamana taallük etsede 25 sencyi ikmalde müessir olacak hizmetlerin bu kanunda yazılı olanlardan ibaret olduğu tasrih edilmiş olmasına ve mezkûr kanunun birinci maddesine nazaran maaş almak suretile ifa edilmemiş olan hizmetlerin hizmeti fiiliyeden sayılmasına imkân olmayacağından sarfınazar aidaatla müstahdem olanlara hakkı tekaüt bahş eden 8 mart 332 tarihli kanunun tekaüt kanunile ilga edilen mevzuat meyanında bulunmasına binaen Memet hasbi efendinin aidaatla müstahdem olduğu zamanların ne hizmeti fiiliyeye ve uede tekaüt maaşı hesabında nazarı dikkate alınmasına imkân olmadığından bu baptaki evrakı tahsisiye kabul ve tescil edilemiyerek dairesine iade kılınmıştır.

Millî Müdafaa vekâleti

Evrakın nevi	Tarihi	No.	Dairesi
Senedi resmî	25-5-930	16849	Millî Mü.

12 — Büyük Erkâm harbiye karargâhı altıncı sınıf hesap memurluğundan mütekaüt olup 10-9-930 tarihinde merkez kumandanlığı altıncı sınıf hesap memurluğuna tayini suretile yeniden tavzif edilen ve bu kere 31-3-931 tarihinde tekrar tekaüde sevk edilmiş olan Hasan Efendiye iadeten tahsis edilmek istenilen tekaüt maaşım mulhtevi olarak M. M. vekâleti mütekaidin şubesince tanzim ve berayi tescil divana tevdi kılınmış olan tarih ve numarası yukarıda yazılı bir adet senedi resmî ve merbutatının tetkikinden; mumaileyhin tekaüt maaşı sabıki olan 2782 kuruşun son vazifesine nihayet varıldığı ayı takip eden 1 nisan 931 tarihinden itibaren iadeten tahsis ve bu vazifeye tarihi tayini olan 10 eylül 930 dan 31 mart 931 tarihine kadar mesbuk hizmetinin altı ayı mütecaviz bulunması hasebile bir seneye iblâğ edilerek tekaüt maaşı sabıkına 1 nisan 931 tarihinden itibaren 160 kuruş hizmeti müteahhire zammı yapıldığı ve son memuriyetine tayinden evvel almış

12 — Tekaüt kanununun 18 inci maddesinde mütekaüt zabıt ve askerî memurlardan sefer ve hazar vakitlerinde hizmete alınmış olanlara rütbe ve memuriyetleri muhassasatı verilmek üzere tekaüt maaşlarının muvakkaten kesilir denilmesine göre bu gibilerin tekaüt maaşlarının memuriyet maaşlarının başladığı tarihten itibaren kesilmesi iktiza ettiğine ve maaş kanunu ahkâmile Meclisi âlice müttahaz tefsir kararı da bunu müeyyit bulunmasına binaen yapılan muamele muvafık görülmüştür.

olduğu eylül - gayei teşrinisani üç aylık tekaüt maaşının da fazlai mehzuz addedilerek istirdadı cihetine gidildiği anlaşılmıştır.

1683 numaralı kanununun 18 inci maddesinde (mütekait zabıt ve askerî memurlardan sefer ve hazar vakitlerinde hizmete alınmış olanlara rütbe ve memuriyetleri muhassasati verilmek üzere tekaüt maaşları muvakkaten kesilir) denilerek memuriyet maaşının başladığı tarihten itibaren tekaüt maaşının kesileceği sarahaten gösterilmiş ve yeniden memuriyete tayin edilenlerin memuriyet maaşları maaş kanununun birinci maddesi mucibince işe mübaşereti takip eden ay başından itibaren verileceği de tabii bulunmuş olduğundan bu kabil memurlara verilmekte olan tekaüt maaşının da memuriyet maaşlarına kesbi istihkak ettikleri tarihten itibaren kesilmesi muktazi görülmüş ve tekaüdü icra edilenlere memuriyet maaşının hangi tarihe kadar verileceğine dair âhiren Meclisi Âlice müttahaz tefsir kararı da bunu müeyyit bulunmuştur.

Şu hale nazaran 10-9-930 tarihinde tanzif ve yeni memuriyetinin maaşını 1-10-930 tarihinden itibaren istifaya başlamış olan muameleyhin fazlai mehzu olarak katedilmiş bulunan üç aylık peşin maaşından 1 teşrinievvel 930 dan itibaren memuriyet maaşını almağa başlamış olduğuna göre teşrinievvel ve teşrinisani aylarına ait tekaüt maaşlarının istirdadı cihetine gidilmek lâzım gelirken tayin tarihi olan 10 eylül 930 tarihi muameleye esas ittilhaz edilmiş ve şu suretle 21 günlüğünün fazla kesilmiş olduğu görülmekle muamelenin ona göre ıslahına talikan bu bap-taki senedi resmî ve merbutatı tescil edilmi-yerek dairesine iade kılınmıştır.